

SLOVENSKI NAROD.

Izahaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 18 gld., za četrt leta 9 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za osnanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, osnanila, t. j. vse administrativne stvari.

Bolni car.

Blíža se konec. Doslej se je na vse mogoče načine prikrivalo svetu, da je bolezen ruskega carja neozdravljiva, da najmogotnejšemu vladarju na svetu ni pomoči. Ruski listi so morali molčati, oficijelno glasilo ruske vlade je le dvakrat ali trikrat priobčilo pomirjevalne zdravniške bulletine, kar pa se je pisalo v inozemskih listih, se je vse prerekalo in dosledno dementovalo.

Bolezen pa se je v tem čedalje nevarnejše razvijala in sedaj se tudi uradoma priznava, da zoper hiranje ruskega carja ni leka, da se bliža katastrofa. Nameravano potovanje na otok Krk se je moralo odpovedati, ker je car preslab za tako dolgo potovanje, izginalo je vse upanje...

Čudna je usoda ruskih vladarjev. V novjšem času sta samo carica Katarina II. in car Nikolaj umrli naravne smrti. Nikolajev sin, car osvoboditelj, je umrl kot žrtva nihilistov. Koliko je bilo poskusov usmrtiti sedanjega carja, o tem ne vé svet nič gotovega. Najnevarnejši je bil gotovo nameravani atentat v Borkiju, in le vsled nerodnosti kuharjevega pomagala ni bil razstreljen cesarski vlak. Vsem številnim atentatom je car srečno utekel, sedaj pa grozi huda bolezen pretrgati nit njegovega življenja in ga pahnuti v rani grob. Njegova jaka natura ni v stanju, ubraniti ga smrti. Blíža se konec — ta je le še vprašanje časa.

Ta tragična katastrofa je velikega pomena ne samo za Rusijo, ampak za vso Evropo. Ko je Aleksander III. po umorjenem svojem očetu zasedel ruski prestol, imel se je odločiti za važen korak. Zvesti sotrudnik očeta njegovega generala Loris Melikova mu je predložil načrt ustave, sestavljen s priporočanjem prejšnjega carja. Aleksander III. je po dolgem premišljevanju in posvetovanju s svojim odgojiteljem Potědonoscevom ta načrt zavrgel in Loris Melikova odločil. Vsebina tega načrta ni točno znana; vé se samo, da je Melikov predlagal zakonodajno zastopstvo po vzoru evropskih parlamentov. Tak parlament bi bil pri posebnih ruskih razmerah ali brez vsakega upliva, ali pa bi se bil prelevil v konvent. Car pa je tudi odklonil osnivanje provincijalnih zastopov, ter skušal obnoviti v primerno

modernizovani obliki avtokracijo, kakor je cvetela za časa carja Nikolaja.

Ta avtokracija je imela očitno ruskonarodno lice in je bila zategadelj popularna. Car je skrbel za kolikor mogoče vestno upravo, za kulturni napredek ruskega prebivalstva in za njega gmočno blagostanje, vrh tega pa obračal vso skrb na ohranitev miru.

Ko je zasedel ruski prestol, se je o njem pripovedovalo, da je sovražnik Nemčije in da bo pri prvi priliki začel vojsko zoper njo. Prijatelj Nemcev res ni bil in v tem popolno nasprotje svojega očeta. Za časa Aleksandra II. je bil ruski dvor popolnoma nemški in jedini carevič ni hotel nikdar nemški govoriti. Kot car pa celo blagovestil nikdar nemške besede. Sumil je, da se hoče Nemčija polastiti provincij ob Baltičkem morju in zato ni nikdar verjel nemškimi obljubam. Vse usiljevanje nemškega prijateljstva je hladno odklanjal in le gospodarski interesi ruskega naroda so ga napotili, da je sklenil nemško-rusko trgovinsko pogodbo. Razmerje med njim in Nemčijo je najbolje karakterizoval tisti duhoviti angleški diplomat, ki je rekel, da je ruski car podoben možu, katerega se je oklenilo kako dekle in ki prenaša njene ljubosumnosti z žaljivo malomarnostjo, nikakor pa ne misli udati se jim.

Car Aleksander je tudi v ohranitev evropskega miru storil drug vevlažen korak, približal se je Franciji. Dasi legitimist v pravem zmislu te besede, se je vendar združil s francosko republiko, na odpor zoper agresivne tendence trozveze.

Tako je bil car Aleksander v vsakem oziru samosvojen mož. Izneveril se je vsem tradicijam, podedovanim po svojih prednikih in stoječim na ruskonarodni podlagi preobrazil svojo državo ter jej pridobil največji upliv ne samo v Evropi, ampak tudi v Aziji. Kdo ve, kaj bi bil še storil, da ga ni zatekla bolezen, zoper katero ni pomoči.

Evropa obrača svoje poglede na njegovega sina, na bodočega vladarja mogočne ruske države in zvedavo se vprašuje: kakšen bo? Govori se o njem, da je tolerant in v verskih stvareh, manj naroden, kakor njegov oče in naklonjen zvezi z Nemčijo. Zatrjuje se, da bi pri svojem nastopu odločil Potědonosceva, predstavitelja sedanjega političnega

sistema, in s pomočjo svojega strica začel Rusijo reformovati po vzgledu zapadne Evrope. Koliko je na tem resnice, kdo bi to mogel uganiti? Vsekako pa je domnevati, da se bodo razmere premenile.

Z Aleksandrom III. izgubi Rusija vladarja, ki se ni klanjal modernim evropskim načelom, ampak skušal urediti Rusijo na osnovi samostalne ruskonarodne kulture. Takega vladarja ni imela Rusija pred njim; vsi njegovi predniki so presajali zapadno kulturo na ruska tla, zanjo neprimerna, šele on, ki sedaj umira na obalah Črnega morja, je bil in ostane v zgodovini prvi ruski car.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 19. oktobra.

Celjsko vprašanje.

Slovenci imajo torej tudi mej Poljaki še nekaj prijateljev. To se je pokazalo v včerajšnji seji poljskega kluba. Poslanec Kopyczinski je predlagal: 1.) Načelstvo poljskega kluba naj vpraša načelstvo kluba „združene nemške leve“, kateri klub je jednakovreden član koalicije, ali je res, da kani klub glasovati zoper postavko 1500 gld. za Celjsko gimnazijo, katera postavka se nahaja v vladnem proračunu. 2.) V slučaju, da načelstvo nemške leve to potrdi, naj se načelstvo poljskega kluba dogovori s Hohenzwartovim klubom in s klubom Mladočehov in naj z njima skupno glasuje za to postavko, odkloni pa vse postavke, tičeče se dotacije nemških gimnazij v jezikovno mešanih okrajih. 3.) Ministroma dru. Madeyskemu in dru. Plenerju naj se izreče zahvala, da sta v zmislu principa o narodni ravnopravnosti popravila napako prejšnjega ministerstva in vsaj deloma ustregla zahtevam Slovencev na Spodnjem Štajerskem. — Načelnik poljskega kluba je izjavil, da se bode posvetovanje o tem predlogu vrnilo kadar bode klub razpravljal o dotični postavki državnega proračuna. Pa — čudo golemo! — celo madjarski „Pester Lloyd“ se je potegnil za našo zahtevo. Vprašanje o slovenski gimnaziji v Celju se mu zdi komično malenkostno, a še bolj malenkostni so tisti, ki glasovanje za tak zavod imenujejo izdajstvo nemškega naroda. V kulturnih državah je za ustanovitev učnega zavoda v prvi vrsti merodajna pedagoška potreba; če je kje dovolj učencev, je napraviti tak zavod tam, kamor vodijo komunika-

LISTEK.

Lady Hilda.

(Roman, angleški spisala Ouida.)

X.

(Dalje)

Solze so jo zalile, glasba njegovega glasu našla je glasen odmev v njenem srcu. Ni imela dosti moči, da bi čakala na besede, za katere je vedela, da morajo sedaj slediti, ko ji je čvrsto objel roke in ko je čutila njegov pogled boječ se njemu gledati v lice. Vstane in pogleda v solnce, ki je ravno jelo zahajati.

— Solnce zahaja in gine za hribi, — pozno je že. Prosim vas, ukažite ljudem, naj mi pripeljejo Saida.

Tudi on je vstal, ni se upiral njenemu odhodu.

— Na svojo grečo prijahal sem tudi jaz sem-kaj, odvrne. Morate mi dovoliti, da vas spremim v Florenco, pota so jako slaba in lahko je zabloditi.

Pripeljali so Saida iz velike duhteče lesene staje in on jo molče vzdigne na konja; dal ji je popek duhtečega brezlistnega kalikantusa in dva tri stebelca od mirte, ki je šele nedavno vzklila, kar

vse je pripela na prsa; bilo je že malone temno, a on je dobro videl solze v njenih očeh, ki jih ni mogla zadrževati.

Vsi trije so se zdaj spustili v dolino in dospeli v mesto, ko se je bila že popolnoma noč storila; jahali so prav hitro in mejpotoma izpregovorila sta della Rocca in Hilda jedva nekoliko besed.

Ko jo je pred njenim hotelom v tmini na pol razsvetljene ulice vzdignil s konja, držal jo je hipno v naročji, tako da je čutili mogla, kako mu srce burno bije.

— A rivederci, šepnil ji je.

Oa se molče poslovila od njega.

— Vi tukaj, vojvoda? zasliši se hkrati glas madame Mila, ko je neka kočija s žolto-zlatimi livrejami in vsa okičena s kamelijami z velikim ropotom se ustavila pred vratmi hotela.

— Vi tukaj, ducca? Jako mi je to drago, imam vam nekaj povedati. Korzo je bil strašansko pust in dolgočasen. Glej, tudi Said je tu. Ste li s Hildo nekam odjahali?

— Jaz sem, gospa, vašo sestričino le slučajno srečal, zablodila je bila namreč, kar se kaj lahko zgodi moj našimi hribi.

— Sreča je vendar, da ste jo morali srečati

ravno vi, odvrne madame Mila z zlobnim nasmehom. Če bode tega Saida še nadalje jahala, si bode nekega dne vrat zlomila; — mogoče da vas uboga, če ji poveste, naj več ne jaha tega konja. Ah, da, kaj sem vam hotela reči — ah, jaz potrebujem jako lepo ložo za Veglione-večer, vi ste tudi v ravnateljstvu opere, kajpada?

— Da, gospa.

— Jaz sem mislila. Še imam dober spomin, dosti dober za ono pristojno večerno mizo in za Mauricea, ki je okolo nje in da pridete jutri k meni na obed, hočete li? Nina in Olga in navadni gostje. Glej no, kako so ti konji nemirni. To je kaj lepo, da ste baš vi morali srečati našo drago Hildo, ko je zašla s poti. Z Bogom! — ali naravno je, da bode nocoj pri Rubleskovih, kajpada? Meni bi bilo ljubše, da ni kostumiranega plesa. Jaz sem nocoj Angličanka, na meni je vse polno angleških zastavic, na vrhu glave bodem imela brod z razpetimi jedri. Uverjam vas, da je sila težavno, biti velevlad na morji; kako bom neki plesala s tem brodom. —

Della Rocca odhaja dalje, ko je v vratih hotela izgnila sukuja madame Mile, okičena s zlatimi peresi fazana, ki so v plinovi luči bliščali.

cije. Smešno pa je, če trde nacionalci, da so nekateri spodnjegimnazijci nevarni Nemcem v Celju in na celem Spodnjem Štajerskem, ter da bi je kot višjegimnazijci mogli uničiti. To bi bilo interesantno in novo; doslej se je na srednjih šolah komaj zmagovala učna tvarina, na Spodnjem Štajerskem pa zamorejo slovenski dečki premagati narodno kulturo mogočnega naroda. In takoavedočilo narodne onemoglosti izrekajo nemški možje javno... Ali so koalirane stranke obsojene k stagnaciji, h kulturnemu in političnemu marazmu in ali se z razvojem in zadoščenjem opravičenih zahtev res moti posest? Če je tako, potem Avstrija sploh ne more obstati.

Volilna reforma.

Državni zbor se je v današnji svoji seji bavil z volilno reformo. V prvi seji je namreč poslanec Pernerstorfer stavil nujni predlog glede volilne reforme in utemeljevanje nujnosti se je postavilo na dnevni red današnje seje. Najbrž bo ministerski predsednik knez Windischgrätz v posebni izjavi formuloval vladno stališče. Sicer pa se nujnost Pernerstorferjevega predloga gotovo ne vzprejme. Poljski in Hohenwartov klub sta že sklenila odkloniti nujnost in levičarji jim brez dvoma pritegnejo, sej so najbolj interesovani na tem, da se reforma ne doseže.

Vnanje države.

Bolezen ruskega carja.

Sedaj se že oficijelno potrjuje, da je ruski car na smrt bolan in da mu ni več pomoči, postal je neki tako slab, da je potovanje na Krf nemogoče. Če že oficijelna poročila razširjajo take vesti, potem ni več dvomiti, da je potrkala na vrata carske palače — smrt. Car ve menda sam, kako je z njim, zato se delajo priprave, da se prestolonaslednik čim prej poroči. Vsa rodovina nadvojvode bessenskega je s princem Aliks, prestolonaslednikovo nevesto odpotovala v Peterburg.

Združenje istočnih cerkev s katoliško.

Carigradski patrijarh je vsem pravoslavnim metropolitom naznanil, da je ekumenejska sinoda odklonila papeža Lava na zjedinenje pravoslavne cerkve s katoliško nanašajočo se encikliko „Præclaræ gratulationis“ ter Mytinskemu metropolitu Nikeforju Glykasi naročila, naj sestavi dotični sps.

Nemčija.

Nemško vojno ministerstvo je odredilo, da se poljski novaki ne bodo več uvrščali v poljske polke, ampak razdelili med razne nemške polke. To pa glede važnosti ni v nikaki primeri z vestjo, da je mej kancelarjem Caprivijem in pruskim ministerskim predsednikom Eulenburgom zaradi Poljakov in zaradi boja zoper socialiste nastal tako oster konflikt, da se pričakuje, da odstopi Caprivi, tembolj, ker tudi cesar z njim ne soglaša. Tudi druge homatije v Nemčiji so baje cesarja uverile, da je treba delati na novo konstelacijo v parlamentu.

Volitve v Belgiji.

Najnovejše vesti iz Bruselja javljajo, da so se socialisti porazumeli s progresisti in da bodo glasovali za kandidate progresistov, ki so obljubili, glasovati za splošno in jednako volilno pravico. S tem je zagotovljena zmaga enajstih progresistov v Bruslju. Glavno mesto pa voli osemnajst poslancev in progresivci so skupno z liberalci postavili kandidate. Ker liberalci, kateri imajo sedem kandidatov, nečejo socialistom obljubiti, da bodo glasovali za splošno volilno pravico, jih socialisti tudi ne bodo podpirali. Sploh so liberalci odklonili vsako zvezo s klerikalci in socialisti in bodo vsled tega izginili iz parlamenta. V Bruslju se mudi sedaj vodja francoskih socialistov Jules Guesde. Prišel je tja, da čestita socialistom na njih uspehu in se z njimi dogovori o osnovi mejnarodne socialistične parlamentarne skupine, tako da bi socialisti ob enem

v raznih državah nasvetovali te iste reforme. Taka akcijska jedinstvo bi kmalu prouzročila mejnarodno revolucijo. K tej skupini bi pripadalo trideset belgijskih, dvanajst italijanskih, petdeset francoskih, štirideset nemških, ter nekaj danskih, španskih in angleških poslancev. Ta Guesdeova izjava osvetljuje, zakaj se je belgijski kralj tako močno ustrašil izida volitev v parlament, in zakaj se klerikalna stranka ne plaši nečutenih falsifikovanj pri volitvah le da pomore svojim kandidatom k smagi.

Lepe razmere v Španiski.

Javna korupcija na Špankem je tolika, kakor v Italiji. Te dni je bilo sodišče primorano zapreti celo vrsto visokih drž. uradnikov in jednega aktivnega ministra, ker so na debelo poneverjali državne denarje. Ali se je potem čuditi, če preti vedno ban-kerot?

Domače stvari.

— (Volitev deželnega poslanca na Notranjskem.) Po izdaji včerajšnjega našega lista smo dobili iz Cerknice še peti telegram, da je naša stranka prav za prav sijajno zmagala, ker je za svoje volilne može dobila 117 glasov, nasprotna pa samo 54. Izida te volitve so se tukajšnji narodni krogi tembolj razveselili, ker je bilo znano, kako je Cerkniška duhovščina vse moči celih štirinajst dni naperjala, da bi volilce spravila na svojo stran v korist „Slovenčevemu“ kandidatu. Ali veljaki Cerkniške občine tudi niso počivali in imajo danes v sijajni zmagi plačilo za svoje požrtovalno delovanje, s katerim so tudi dali odgovor na verolomnost nasprotnih strank pri lanski volitvi. — G. J. Podboj, župnik v Planini, nam danes v posebnem pismu „svečano in lojalno naznanja, da niti lani niti letos ni mislil kandidirati za deželnozborski mandat v kmetaskih občinah na Notranjskem, ker zaradi nestalnega zdravja ni sposoben za to častno in važno mesto.“ Mi to tudi lojalno na znanje jemljemo, pristavljamo pa, da mi v dotični notici tudi trdili nismo, češ, g. Podboj kandiduje, ampak smo le beležili, kar se nam je z volilnega bojišča poročalo, da namreč nasprotna nam stranka agituje tu z imenom g. Modica, tam z imenom g. Podboja, katerega bi najrajši imela pravim kandidatom. Torej dobro — g. župnik Planinski ne kandiduje. Včerajšnji „Slovenec“ pa poroča, da ga je g. Modic pooblastil „zda“ objaviti, da on kandiduje. Iz tega le sledi, da si je g. Modic v zadnjem trenutku zopet premislil; on naj le zda sam obratuni s tistimi pričami, katerim je govoril, da ne mara biti zopet kandidat, kar smo mi poročali. In še jedno. Včerajšnji „Slovenec“ nam priporoča, naj bi mi povedali svojim čitateljem, „kako surovo so se vedli nekateri volilci na volišči v Planini“. Ker kolega ne pové, čigavi so bili ti volilci, njegove ali naše stranke, nimamo mi nobenega povoda, dajati lekcije o „vedenji“, tem manj, ker nam o „surovem“ vedenji ničesar znane ni. Ali pa „Slovenec“ misli, da morajo naši možje roke križem držati in usta svoja pripirati, če njegovi agitatorji prestopajo meje vsega, kar je dopustno?

— (Slovensko gledališče) je včeraj zopet imelo lep večer. Francoska spevoigra „Mam'zell Nitouche“, zanimiva v dejanji, polna važnih melodij in pikantnih prizorov, zabavala je občinstvo, ki se je sešlo skoro v polnem številu. Ploskanja ni bilo

ne konca ne kraja. Največ ga je dobila in tudi zaslužila sama Nitouche, gospica Polakova, katere nas je v vsakem dejanji zamikala s svojo igro, še bolj pa s svojim nenavadnim, ljubkim petjem. Obširnejše poročilo o vsej predstavi moramo, zaradi pretesnega prostora danes, odložiti za jutranji „listek“. Le toliko še rečemo, da bode Mam'zell Nitouche ostala biser našega repertoarja. Jutri se bode zopet predstavljala. Svetovali bi le, da se „predstojnice zavoda“ za bodeče menj dvomljivo, Nitouche pa v drugem dejanji bolj določno oblečejo: če se to zgodi, tedaj bode včerajšnja zaslužena velika hvala gotovo brezpogojna!

— (Osobne vesti.) Notar gospod Fran Dubrovic v Podgradu je te dni prisegel in dobil dovoljenje izvrševati notarstvo.

— (Italijanska odločnost.) Neustrašna odločnost, s katero branijo Italijani svojo dasi krivično posest, mora imponirati vsakemu. V Piranu je okrajni sodnik prosil, naj bi kateri mestnih slug, seveda proti plačilu, snel dosedanjo samoitalijansko tablo raz sodnega poslopja in jo nadomestil z dvojezično, a nobeden ni hotel tega storiti. Poklical je potem ključarje, drugega za drugim, a nobeden ni hotel prevzeti dela. Tablo je moral sneti sodni sluga, a lestve mu ni hotel nihče posoditi. Naposled je dobil v samostanu minoritov, ko pa so ti izvedeli, čemu jo rabi, poslali so hitro ponjo, na srečo je bil v tem sluga že svoje delo zvršil. Prebivalstvo je ves čas demonstrovalo. — Demonstracije proti dvojezičnim napisom pri sodiščih so uprizorili tudi v Kopru. Ni bilo dosti, da je v seji mestnega zastopa župan Cubol protestoval proti napravi dvojezičnih napisov pri Koprskem sodišču in se je vzprejel predlog dr. Bellia, naj se predloži spomenica, ki zahteva, da višje deželno sodišče prekliche svojo naredbu. Demonstracija se je prenesla tudi na ulico. Trg je bil razsvetljen z bengaličnimi ognji in trgevcii so zaprli svoje prodajalnice v znak demonstracije. Iati trgevcii pa gotovo ne zapirajo svojih prodajalnic, ko jim toliko sovraženi Slovenci donašajo lepe novice. Saj pride tudi Koprskim trgovcem plačlani dan, kakor je prišel drugim in jih morda mine volja zapirati prodajalnice, ker jih ne bodo imeli komu zapirati.

— (Vsi so jednaki.) Tako piše popolnoma opravičeno „Edinost“ konstatujoč, da je katoliško-konservativni list „Il Popolo“ isto tako v narodnem oziru Slovincem sovražen, kakor vsi drugi Italijani. Saj se je vendar glavni urednik tega lista izrazil, ko se je začela graditi šesta župna cerkev v Rocolu, da bi se to moralo preprečiti, ker si Slovenci hote tam sezidati ognjišče panslavizma. Potem se ni čuditi, da se je „Il Popolo“ izjavil proti dvojezičnim napisom pri sodiščih. Glede mrznje do slovanskega jezika pač konservativci niso nič boljši nego iredentovci.

— (Prvi „jour-fixe“) zimске dobe, ki ga je priredil predvčerajšnjim zvečer „Sokol“ Ljubljanski pri Ferlincu, je bil dobro obiskan in zabava je bila prav živahna. Razpravljalo se je o raznih društvenih stvareh. Maškarada se bode morala prirediti zopet na pustno nedeljo, ker je streliška dvorana za pustni terek že oddana. Vzprejel se je kot vodilna ideja predlog, da se priredi maškarada kot japonsko-kitajska vojska in da se sibirski železnica vplete v to podobo. Za zabavni del je skrbelo vrlo pevsko društvo „Slavec“. Pod vodstvom g. posl. Stegnarja, kateremu je nazdravil podstarosta dr. Kušar, so peli „Slavci“ več novih zborov, ki so bili navdušeno vzprejeti. V prijetni mejsebojni zabavi so ostali Sokoli skupaj do pozne ure.

— (Koncert gospice Bronislawe Wolske,) koncertne pevke iz Beča, ki bode v nedeljo dne 21. t. m. v redutni dvorani, pri katerem iz prijaznosti sodelujeta gg. K. Jeraj in K. Hoffmeister, ima nastopni vzpored: I. oddelek: 1. a) Paderewski: „Chłopca mi zabrali“; besede Ely eve, poljsko b) Nedvél: „Njega mi“; besede Gregorčičeve, slovensko c) Czajkowski: „Deń li caryt“; besede Apuchtinove, rusko, poje gospica Wolska. 2. Wieniawski: „Souvenir de Moscou“; igra na gosli gospod Jeraj. 3. a) „Dumka“; maloruska narodna pesem b) „Slovaške narodne pesmi“ c) Zajc: „Domovini i ljubavi“; besede Okruglič eve, hrvatsko, poje gospica Wolska. II. oddelek: 4. a) Svalický: „Modlitba“; besede Vrchlicy-jeve, češko b) „Slanca“; srbska narodna pesem, c) Gerbić: „Pri zibeli“; besede skladateljeve, slovensko, poje gospica Wolska.

Dalje v prilogi.

On pride domov, kjer ga je čakala samotna večerja, katere se pa niti dotaknil ni in komaj da se je ozrl na svojega psa, ki je skakal okolu njega. Dolgo je tako zamišljen sedel v isti sobi, v kateri je pred štirimi meseci razmišljeval o svetih St. Louisovih in prišel do sklepa, da je ta žena, pri vsi svoji lepoti, vendarle prevzetna, nepristopna, nedoumno mišičava in v vsem vsa drugačne nravi, kakor pa on. A sedaj je bil vanjo strastno zaljubljen; vedel je, da je tudi on nanjo napravil globok vtisek; mislil je, da mu je treba samo še prašati, da jo dobi — a vzlic temu je še vedno omahoval.

To je bila zanj ženitev nad ženitvami; on jo je ukrotil in to z uspehom, ki je po vsi pravici mogel opojiti njegovo samoljubje, dasi je bil manj samoljubljen in domišljav, nego drugi ljudje; zanašal se je popolnoma na njen značaj, ker je mislil, da je v njem neka neznana globoka plemenita črta in pritajena čustva, ki še počivajo in jih treba vzbuditi; njenih kapric, njene nestanovitnosti, vihravosti, njenega ponosa in prezira se ni najmanj ni plašil; bil je prepričan, da bode vse to nadomestilo z drugimi blažjimi čustvi. A vendar je obotavljaj in bil neodločen; obotavljaj se je, prevzeti vladu nad cesarstvom, katero je osvojil.

S kakšno drugo žensko, kateri nasproti je bil ravnodušen, za katero ni prav nič čutil, mogel bi se odločiti stopiti v zakon, ki ga predpisujejo razlogi pameti in obziri, tako hladno in mirno kakor vsak drug človek, a s to ženo — za kaj tacega mu je nedostajalo moči.

Srce mu je bilo burno in burneje spominjaje se, kako jo je držal v naročju, kako je nje ponosno oko sijalo samo zaradi njega z vso blagostjo! — še nikoli ni tako bridko čutil in preklinjal svoje siromaštvo kakor ta čas, ko se mu je zazdelo, da ga je sreča obsula z vso svojo milostjo.

Dasi jo je strastno ljubil, vendar je malone obžaloval, — da njenega lica nikdar videl ni.

Pa naposled, dasi plemenita, bila je tudi ohola in preje ali kasneje moral bi on čutiti, da je zlato žezlo njeno, ne pa njegovo. Njegovi naravi, dobrodušni sicer toda napolnjeni povsem ponosom pradedov in fevdalnega plemstva, se je tak položaj zdel neznosen.

Tako je sedel in se ugloobil v misli, dokler ni svetiljka začela ugašati in veter se javljati; šipe starih, velikih oken, obrobijene svincom, so se tresle.

(Dalje prih.)

5. Thomson César: a) „Skandinavska ukolebavka“; b) „Pannacaglia“ po Händelu, igra na gosli g. Jeraj. 6. a) „Tri godini“; bolgarska narodna pesem, b) Chopin: „Mazurka“; besede Kani jeve, poljsko c) J. Ránek: „Ach Haničko“; besede Čelakovsky-jeve, češko d) Gerbič: „Želel bi“; besede dr. Gr. Krek-ove, slovensko poje gospica Wolska. — Začetek ob polu osmih zvečer. Vstopnina: Cercle I., II. in III. vrste 1 gl. 50 kr., sedeži IV., V., VI. in VII. vrste 1 gold., drugi sedeži v dvorani in na galeriji 70 kr., vstopnina v dvorano in na galerijo 40 kr., dijaški listi 20 kr. Listki se dobivajo v trafiki pri g. Sešarku v Šelenburgovih ulicah, v dan koncerta pa pri blagajnici, katera se bode odprla ob 7. uri zvečer.

— („Slovensko planinsko društvo“) napravi, kakor je že objavilo, v nedeljo dne 21. t. m. društveni izlet na Kurešček (831 m). Izlet vrši se le pri lepem vremenu po sledečem vzporodu. Isletniki zbera se v nedeljo zjutraj do 1/2 7. ure na Sv. Jakoba trgu, od koder se točno ob 1/2 7. uri z vozovi odpeljejo. Vožnja tja in nazaj stane prilično 50 kr. za osebo. Ob 1/2 8. uri prihod na Ig ter takoj odhod peš na Kurešček po složni vožni cesti. Prihod na Kurešček ob 1/2 11. uri. Sv. maša ob 11. uri. Po maši ogled okolice in razgleda. Skupno kosilo ob 12. uri v župnijskih prostorih. Ob 2. uri odhod iz hriba po drugem potu in prihod na Ig ob 1/2 5. uri. Tam ogled kraja in okrepčanje. Ob 6. uri odhod po vozev v Ljubljano, kamor se dospé ob 7. uri. Ako bode vreme ugodno, bode ta izlet zanimljiv, ker je razgled s Kureškega krasem, pot jako zložen, troški jako mali in je prilika dana, da si Ljubljanci ogledajo kraj, kateri jim je večinoma še neznan. Kdor hoče ves dan prebiti na svežem zraku in nekaj veselih ur v družbi planincev prebiti, pridruži se naj.

— (Zabavišča in otroški vrti.) Z ozirom na naš listek „Jezičarski drobiž“ piše nam gospod Miloš Kamušič, družb. vod. otr. zabav. v Trstu: Moj zabavišče in otroški vrtom ni posebne razlike. Prve imenuje Nemec „Kinderbewahranstalten“, a druge „Kindergarten“. Lahki je zovejo „asili“, „giardini infantili“, Francozi „salles d'asyle“, Angleži „Infants schools“. Zabavišče vzprejema otroke že pri vstopu v tretje leto, a otroški vrt zahteva vstop v četrto leto starosti. Zabavišče bi bilo bolj varovalnica kot vzgojevalnica gojencev. Otroški vrt vzgojuje pa že sistematično po Froebeljevih navodilih. Potem bi bilo zabavišče nižja, a otroški vrt višja stopinja teh zavodov. Gospod minister za uk in bogačastje določuje v svojem odloku z dne 22. junija 1872, št. 4711 v § 1. za otroške vrte in v § 26. za zabavišča smoter in vredbo teh zavodov, ki je obema skoro povsem jednak. Na družbenih zavodih sv. Cirila in Metoda sta oba združena, ker se sprejemajo v nje toliko gojenci tretjega, kakor oni četrtega leta; prvi so pridruženi nižjemu, a drugi višjemu oddelku; pouk se deli po predpisih Froebeljevih. — Kar se pa tiče imena, ugajalo bi nam tudi „zabavišče“, le njih odgojiteljica ostani — vrtnarica. —

— (Pevsko društvo „Slavec“) priredi v nedeljo 21. t. m. svoj drugi pevsko-zabavni večer v gostilni pri „Perleau“ v Slovnijskih ulicah. Začetek ob 8. uri zvečer. Gostje in podporniki in prijatelji društva se uljudno vabijo k mnogobrojni udeležbi.

— (Skušnje za jednoletno prostovoljno službovanje.) Kakor poroča uradni list, se bodo vled premenjenih določb § 65. brambovskega zakona ustanovile v področji kornega poveljništva v Gradcu izpraševalne komisije za osposobljenost za jednoletno prostovoljno službovanje in sicer v Gradcu z nemškim, v Ljubljani s slovenskim in v Trstu z italijanskim izpraševalnim jezikom počenši z dnem 1. novembra.

— (Matica Hrvatska in Jeronimsko društvo.) Poverjeništvu obeh teh literarnih društev za Ljubljano je prevzel č. gosp. Ivan Vrhovnik, županik Trnovski v Ljubljani. Njemu sem oddal dotične listine, zato prosim č. člane, naj se v bodeče zglasujejo pri tem gospodu. — Anton Žlogar, biški poverjenik.

— (Cvetje v jeseni,) kakor se je letos kazalo v mnogih krajih na drevesih, je znamenje, da bode obilo snega. Tako trdijo vremenski proroki. Za sedaj so imeli deloma prav, ker smo imeli res nenavadno zgodaj prvi sneg.

— (Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske) od 7. do 13. oktobra. Novorojencev je bilo 14 (= 22 88/100), mrtvorojenci 3, umrlih 12 (= 19 76/100), mej njimi

so umrli za vrtico 1, za jetiko 3, za želodčnim katarom 1, vled mrtvouda 3, vled starostne oslabelosti 2, za različnimi boleznimi 2. Mej umrli so bili tuji 4 (= 33 %), iz zavodov 5 (= 41 6/100). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli: za ošpicami 1, za tifuzom 1, za grižo 1, za vrtico 3.

— (Efekt na tombola.) Finančno ministerstvo je dovolilo gasilnemu društvu v Mokronogu, da sme prirediti tekom 1. 1895. efektno tombolo, katere čisti dohodek je namenjen za napravo gasilnega orodja.

— (Trtno uš) so zasledili v Velikih Žabkah v Kriški županiji na Vipavskem in v renški županiji!

— (Zdravstveno stanje) Za legarjem je v Postojni bolnih še 6 oseb, na Slapu pa 10. V Knežaku je 11 otrok bolnih za škrlatno in vrtico, istotoliko za škrlatno v Idriji. V Starem trgu pri Ložu je zbolelo 9 oseb za legarjem v Planini pa 3 osebe.

— (Umrli je) v Središči na Spodnjem Štajerskem g. Matija Kočevar v visoki starosti 84 let. Pokojni je bil brat že davno umrlega rodoljuba dr. Štefana Kočevarja. N. v m. p.

— (Furlanska železnica) ima tako neznamenit promet, da vlaki mnogokrat drdajo popolnoma prazni semtertja mej Tržcem (Monfalcone) in Červinjanom. Pač bolj potrebna bi bila železnica po Vipavski dolini!

— (Za vinotržce in krčmarje.) Iz Pazina se nam piše: Vinska trgateg je v Istri dovršena. Bila je srednja glede količosti, a boljša glede kakovosti. Grozdje je dosti lepo dozorelo, zato bo pa tudi vino dobro — posebno tam, kjer se je pozao trgalo. Židovski trgovci z Ogerskega so sicer precej grozdja pokupili po 8, 9 kr. kg., a vender je še mnogo belega vina na prodaj v Trvižu, v Kaščergu, pri Sv. Ivanu in pri Sv. Pavlu na pazinskem polju, deloma tudi v Bermu, Grdoselu, Lindaru in Gračišču. Cena je od 12 do 16 kr., črnina je cenejša. Slovenski trgovci se uljudno vabijo, da pridejo kupovat k hrvatskemu kmetu. Italijanski trgovci v Pazinu kupujejo vsi od kmetov, mešajo po svoje in potem z dobrim dobičkom prodajajo. Vsi so brez izjeme fantežni Iredentovci, ki mrze Slovence; le takrat se jim laskajo, ko jim Slovenci prinese tisočake ali jih gredo sami pobirati mej Slovence n. pr. Ivan Učich, Smilovich, Mezzar i. t. d. — Zato: Svoji k svojim! Kupovalci vina, ki pridejo v Pazin, naj se obrnejo na trgovca-poštenjaka Antona Bartoša v sredini mesta blizu velike cerkve ali Ant. Buršič na Boraju, ta dva jim bosta vse pojasnila. Opozorjamo jih pa, da se na dajo premamiti od nadležnih italijanskih agentov na Pazinskem kolodvoru. Pri pisanih naročilih obračajo naj se Slovenci na sledeče hrvatske rodoljube: Ivan Načinović Stefanov v Pazinu, Ivan Pucić, Fran Gojtan v Lindaru (pošta Pazin), Ivan Ivić v Gračišču (Gallignana) Ivan Defar v Tanjanu (Antignana); zadnji bo mogel postreči tudi z dobro črnino.

— (Razpisani službi.) Pri okrajnem sodišči v Ptui, eventualno pri drugem okr. sodišču mesto kancelista. Prošnje do dne 16. novembra pri predsedstvu okrožnega sodišča v Celju. — Pri okr. sodišču v Kotu (Winklern) eventualno pri drugem okr. sodišču mesto kancelista, ki ima skušajo za vodstvo zemljiške knjige. Prošnje do dne 14. novembra pri predsedstvu deželnega sodišča v Celovcu.

Slovenci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Okrožno sodišče v Šibeniku.) Cesar je dovolil, da se ustanovi okrožno sodišče v Šibeniku v Dalmaciji.

* (Spomenik Chopinu.) V Želazovi Wodi pri Varšavi se je te dni odkril spomenik, ki ga je postavilo tamošnje glasbeno društvo poljskemu skladatelju Chopinu.

* (Prepeljanje kosti ruskih vojakov.) V Moskvi se je sprožila misel, da se prepelejo smrtni ostanki v Bolgarski pokopanih ruskih vojakov iz zadnje rusko-turške vojne v Sebastopolj. Pričela se bode v to svrhu javna nabira in se je nadejati, da car v to dovoli. Tudi Peterburški listi podpirajo odločno ta projekt.

* (Samomor zaradi neugodne kritike.) V Mansu na Francoskem se je usmrtil z nožem igralec Daru, prva moč tamošnjega gledališča, ker je lokalni list ga v kritiki hudo napadel. Daru,

ki je že mnogo let uspešno deloval na gledališkem odru, je ostavil pismo, v katerem pravi, da je že davno dvomil o svojem talentu.

Književnost.

— „Prosvjeta“ ima v št. 20. naslednjo vsebino: Osveta ljubavi. Pripoveda Ladislav Z. Ladanjski. — Omer-beg i Aiša. Slike iz sarajevskega života. Napisali Osman-Aziz. — Odgovor na poslanicu dr. A. Tresić Pavičića. Spjeval Mirza Savfet. — Minka. Pripoviest iz ribarskega života, piše Stjepko Ilijć. — Klarica iz župnoga dvora. Seoska pripovijest. Česki napisao J. L. Hrdina; preveo Stjepan Karlov. — Polje od mejdana. Spjeval Ferdo Juzbašić. — Voltaire i Fridrik Veliki. Po T. B. Macaulaya. Preveo V. Krišković. — Karlovića dvori. Opis stare gradine. Napisao Ivan Devčić. — Što ča suza... Spjeval H. Heine. Preveo Nikola Ostojčić. — Pad mletačke republike i ulaz Austrijanaca u Dalmaciju. Po opatu Pavlu Pisani-u. Napisao Ferdo Šišić. — Narodno kazalište. Karlo Drački. — Starokršćansko groblje u Manastirinama. — Opis slika: Dubrovnik. — Spljet. — Šibenik. — Henryk Sienkiewicz. — Listak. — Bibač. — Zagonetka. — Slike: Pred pretorom. Slika Bakalowicza. — Šibenik. — Dubrovnik. (Pogled sa sjevera). — Dubrovnik. (Pogled sa istoka). — Henrik Sienkiewicz. Portret Kazimira Pochwalskoga. — Spljet. — Južno pročelje Dioklecijanove palače u Spljetu. — Kotor. — Starokršćansko groblje na Manastirinama. — Hercegovka.

Brzjavke.

Dunaj 19. oktobra. Sinoči se je vršil ljudski shod, na kateri se je zbralo nad 5000 delavcev, pred zborovališčem pa jih je bilo tudi nad 1500. Na shodu so govorili posl. Pernerstorfer, dr. Adler in Bretschneider. Ker je vladni zastopnik Pernerstorferju večkrat prestrigel besedo, je nastala velikanska razburjenost. Vzprejela se je resolucija: Če bi drž. zbor odklonil nujnost Pernerstorferjevega predloga glede volilne pravice, je na to odgovoriti s splošnim štrajkom.

Dunaj 19. oktobra. Po ljudskem shodu razvrstili so se udeležniki v dolgo vrsto in prepevaje delavsko pesem korakali proti Ringu. Pri Stubenthor-mostu jih je hotela policija razpediti, kar pa se jej ni posrečilo. Pri palači nadvojvode Viljema je padel konj nekega redarja. Redarji, po pomoti misleč, da je bil redar napaden, so z orožjem naskočili demonstrirajoče delavce. Mnogo delavcev je bilo ranjenih, nekateri nevarno. Pred parlamentom so redarji novič z orožjem poskusili razgnati delavce. Nastal je zopet boj. Redarji so mnogo demonstrantov aretovali, tudi poslanca Pernerstorferja, katerega je pa policijski komisar koj izpustil.

Dunaj 19. oktobra. Ponoči so razgnani demonstrantje na raznih krajih uprizorili izgrede. Prišlo je do boja z redarji. Ranjenih je mnogo delavcev in redarjev.

Dunaj 19. oktobra. Pri današnji seji poslanske zbornice so vse galerije prenapolnjene. Posl. Pernerstorfer je utemeljeval svoj nujni predlog glede volilne reforme. Popisal je nocojšnje boje mej delavci in redarji, z ostrimi besedami grajal postopanje policije in rekel: za prelito kri je odgovorna vlada. Ministerski predsednik knez Windischgrätz je naznanil, da predloži vlada svoj načrt volilni reformi še tekom tega zasedanja, in izjavil, da bo vlada vse izgrede z največjo brezobzirnostjo uduševala. Minister Bacquehem je opravičeval postopanje policije pri nocojšnjih izgredih. Za Pernerstorferjev predlog so govorili še poslanci dr. Brzorad, grof Kounic in dr. Gessmann. Zbornica je nujnost odklonila. Ob poltreh se je začela proračunska razprava.

Peterburg 19. oktobra. Zdravniki so izjavili, da ne morejo carju pomoči. Zdravnik Merzejewski je odpotoval v Livadijo. Carjev brat je carici naznanil, da je vsak čas pričakovati, da car umrje.

Pariz 19. oktobra. Včeraj se je v vseh katoliških in protestantskih cerkvah in v židovskih sinagogah molilo za ruskega carja. Pri službi božji v katedrali je bil prisoten predsednik republike.

(568-41)

Razglas.

Državno vojno ministerstvo namerava osigurati potom splošne konkurence predmete, označene v priloženem seznamu in zaradi tega pozivlja da se vpošiljajo pismene ponudbe.

Ponudniki imajo se po naslednjem ravnati:

I.) Oziralo se bode le na avstrijske in ogerske državljane, katerih verodostojnost in zmožnost ali usposobljenost je nedvojben. Na tvrdke, ki so že članovi vojaških dobavnih konsorcij, se pri tej konkurenciji ne bode ozir jemalo.

Ponudeni predmeti morajo biti brezpogojno izdelani v tuzemstvu iz tuzemskega materiala.

Pri ponudnikih iz dežel ogerske krone morajo biti predmeti, ki se imajo dobavljati in k njim potrebni material — v kolikor je to mogoče — izdelani v onih deželah samih.

II. Ponudniki, ki niso že znani državnemu vojnemu ministerstvu, imajo s spričevali dokazati svojo solidnost in zalagalno zmožnost.

V to, da napravijo taka spričevala, poklicani so:

1.) gledé tvrdk, protokolovanih v trgovskem registru: trgovske in obrtne zbornice, v čijih okrajih so firme etablirane.

2.) gledé onih ponudnikov, kateri niso protokolovani pri trgovskem sodišči:

Politične oblasti I. inštanije, v katerih okoliših je bivališče ponudnikovo.

Spričevala, ko jih napravijo organi, za to poklicani, se ne uroče strankam, temveč pošljejo premo državnemu vojnemu ministerstvu.

Ponudniki morajo torej za napravo takega dokumenta pravočasno uložiti prošnjo pri pristojni trgovski in obrtni zbornici (ali političnem oblastvu prve stopinje) in v prošnji morajo točno navesti:

1.) Ime in priimek (besedilo tvrdke);

2.) Obrtno stroko in bivališče;

3.) Za izvršitev obravnave poklicano vojaško oblastvo (v predležečem slučaju državno vojno ministerstvo);

4.) Dan obravnave in

5.) Količino in kakovost predmetov, katere mislijo oddati.

III. Ponudba omejuje se le na predmete, navedene v seznamu in se more glasiti na vso množino ali le na kak kolikšen si bodi del.

IV. Vsi predmeti morajo se zalagati po pečatenih uzorcih, ki so na ogled razporeženi pri monturnih skladiščih v Brnu, Budimpešti, Gradci in Kaiser Ebersdorfu, katerih kakovost se ima zmatrati za najmanjšino tega, kar se zahteva. Take vrste, od kojih je normiranih več velikostij, in od kojih potrebščina v priloženem seznamu ni navedena po posameznih velikostnih vrstah, morajo se zalagati po predpisanih razmerah velikostno-vrstnega odstotka.

Ponudniki hlač iz tkane bombaževine imajo z ponudbo vred predložiti uzorcev takih hlač v dveh velikostnih vrstah. Prva velikostna vrsta imej dolžino 112 cm, a druga dolžino 104 cm.

Podjetniku je prosto, obrniti se na imenovane monturno upravne zavode, da mu proti plačilu prepuste uzorce (izvzemši hlače iz tkane bombaževine), ki so pooblaščen, zahtevane uzorce proti plačilu podjetnikom izročiti.

V plačilu, ki se zahteva od podjetnikov za te uzorce, obseženo je poleg cen, katere prav za prav stane njih naprava, tudi 15% stranskih stroškov, ki jih ima vojaška uprava.

V. Oddaja ima se izvršiti vsaj do konca septembra 1895 v štirih enakih obrokih tako, da se izroči po jedna četrtna naročene množine do konca marca, maja, julija in septembra 1895.

Državno vojno ministerstvo si izrecno pridržuje pravico, oddajno množino eventuelno pomanjšati, ali pa eventuelno za polovico naročene oddajne množine povišati; tako povišanje naročila se tudi lahko zgodi mej letom 1895 kadar si bodi in v tem poslednjem slučaju je ponudnik zavezan večjo potrebščino oddati vsaj v štirih mesecih po naročilu. Za tako naročbo veljajo iste cene in pogodbeni pogoji, kakor za prvotno naročbo.

VI. Ponudbe imajo se napraviti po formularji, ki je naveden v tem razglasu, v njih se mora točno in jasno navesti monturno skladišče, v katero se hoče oddajati, množino in nazvanje ponujanih predmetov, cena povedana v številkah in pismenih za vsak predmet in obrok oddaje.

Ko bi se vojna uprava ne mogla ozirati na oddajni kraj, katerega si je izbral ponudnik, zavezan je na lastne troške in odgovornost odpošiljatev v drugo ali tudi več monturno upravnih zavodov preskrbeti.

Zalagateljem more se pa sicer dovoliti, da oddajo predmete, katerih zalaganje so dobili, v monturno skladišče, ki je najbližje njih etablisementu, da se ondu pregledajo in potem na njih troške in nevarnost, če bi bilo treba, pošljejo v druge monturno upravne zavode.

Za one pošiljave voznega blaga po železnici na monturna zalagališča, ki preidejo po vizitaciji, pri kateri se ni pokazalo nič pomankljivega, v last vojaškega erarja, dovoljeno je zalagateljem olajšilo vojaškega tarifa povračilnim potem, ter se zalagateljem na dotičnih voznih listih od strani monturnih zalagališč daje potrdilo, da je pošiljatev prešla v last vojaškega erarja.

VII. Če pa več podjetnikov skupno stavi ponudbo, imajo v ponudbi izrecno izjaviti:

1.) Da se zavezujejo solidarično jamčiti za točno izpolnitev zalagalnih pogojev;

2.) Kdo je v njih imenu pooblaščen v tej zalagalni zadevi občevati z državnim vojnim ministerstvom.

Ponudbe imajo podpisati vsi podjetniki in povedati njih značaj in bivališče, ime in priimek.

VIII. Za zagotovljenje ponudbe je uložiti varščino v znesku petih (5) odstotkov vrednosti, ki odpade na ponujane predmete po zahtevanih cenah, pri kaki vojaški blagajnici (plačevalnici) nahajajoči se na uradnih sedežih okrajnih zapovedništev.

Varščina ima se uložiti v gotovini, hipotekah ali vrednostnih papirjih pripravnih za vlaganje kavcije.

IX. V ponudbi je navesti uložitev varščine in povedati, koliko da znaša in kakšna da je (gotovina, vrednostni papirji, listine).

Depozitni listi, ki jih izpostavljajo vojaške blagajnice (plačevalnice) so tudi hkrati z zapečateni ponudbo, vendar v posebnem zapečatenem kuvertu (po obrazci navedenem na konci razglaša) doposlati državnemu vojnemu ministerstvu.

Opomni se, da se kuvertovane ponudbe in depozitni listi ne smejo deti vkupe v jeden kuvert, temveč se morajo posebe, pa vendar istočasno doposlati.

Zastran ulaganja varščine imajo se ponudniki pravočasno — ne pa še le poslednje dni, predno preteče obrok za ulaganje ponudeb — obrniti na dotično vojaško blagajnico (plačevalnico).

X. Ponudbe, ki morajo pri podjetnikih, ki niso znani državnemu vojnemu ministerstvu, biti opremljene s v točki II. omenjenimi odloki trgovske in obrtne zbornice oziroma politične oblasti o prošnji za izpostavljenje spričevala o solidnosti in zalagalni zmožnosti, in depozitni listi, o polaganji vadija, ki se morajo hkratu pa vendar posebe vpsolati, morajo neposredno in vsaj do 1. decembra 1894 ob 12. uri dopoldne doiti pri vložnem zapisniku drž. vojnega ministerstva.

XI. V obliki pogodbenega načrta spisani podrobni pogoji ogledajo se lahko pri kornih intendancijah, pri monturno upravnih zavodih, navedenih v točki IV., pri trgovskih in obrtnih zbornicah avstro-ogerske države, pri trgovskem muzeji v Budimpešti in pri ogerskem deželnem industrijskem društvu v Budimpešti.

XII. Podjetniki imajo izjaviti v ponudbah:

1. Da so zalagalne in pogodbene pogoje pregledali in tudi razumeli in da se jim popolnoma podvržejo;

2. da so vzorce razpisanih predmetov natančno ogledali in tudi glede materiala, iz kojega so narejeni in o načinu, kako so narejeni, se natančno poučili.

XIII. Ponudba pravno veže podjetnika od tistega časa, ko jo je vložil, vojaško upravo pa še le od onega časa, ko je onemu, ki dobi zalaganje, naznanilo državno vojno ministerstvo, da je njegovo ponudbo vzprejelo.

Ponudnik odreka se pravici, odstopiti od ponudbe, in v § 862. obč. drž. zak. in v členih 318 in 319 avstrijskega in §§ 314 in 315 ogerskega trgovskega zakona nahajajočim se oblikom za vzprejetje obljube njegove.

XIV. Državno vojno ministerstvo si pridržuje neomejeni izbor mej posameznimi ponudniki.

Če bi se kaka ponudba ne vzprejela v polnem obsegu, temveč le z restringovanjem ponujene množine ali cene, ima dotični ponudnik v petih (5) dneh, ko dobi dotično obveščeno, pri državnem vojnem ministerstvu uložiti pismeno izjavo, če vzprejme spremembo njegove ponudbe ali ne.

Če se nasprotnik v petih dnevih ali nič ali pa le nedoločno izjavi, se bode zmatralo, da vzprejme modificiranega odobrenja ponudbe.

Če bi se pa od v kaki ponudbi skupno obseženih ponudkov vzprejel le jeden ali drugi, to takoj veže ponudnika.

XV. Ponudniki so zavezani, ko so se njih ponudbe povsem ali deloma vzprejele ali tudi po njih potrjenji modifikovale, nanje odpadajočo varščino dopolniti do zneska desetodstotne kavcije in skleniti pismeno pogodbo, katere jedrnu izvodu se na stroške ponudnikove pritisne kolek po lestvici.

Ko bi se kak podjetnik, ko je dobil zalaganje, branil podpisati pogodbo — ali pa ne prišel k podpisu te pogodbe, če tudi se je pozval, tedaj nadomestuje pogodbo zavsem, deloma vzprejeta ali ž njegovim pritrjenjem spremenjena ponudba v zvezi z pogoji, katere je pregledal podjetnik.

Na predstoječim pogojem na kak način ne odgovarjajoče ali prepozno uložene ali brzojavno stavljene ponudbe se ne bode oziralo.

Formular za ponudbo.

(50 kr. kolek.)

Na

c. in kr. državno vojno ministerstvo.

Ponudba.

Jaz N. N. stanujoč v v
izjavljam s tem, da hočem po pogodbi oddajati nižje navedene predmete c. in kr. monturnemu skladišču v v spodaj navedenih množinah po pridržanih cenah in obrokih.

Množina	Nazvanje	Cena								
		za	v šte- vilkah		v pismenih					
			gl.	kr.	gld.	kr.				
ponujanih predmetov										
	koma- dov	jeden	komad					1/4	} marca do konca julija septembra	} 1895.
	garni- tur	jedno	garni- turo					1/4		
								1/4		
	itd.	itd.	itd.					1/4		

Jaz potrjujem:

1.) Da sem ogledal zalagalne in pogodbene pogoje, ki jih je izdalo državno vojno ministerstvo pod oddel. 13. št. 1988 iz l. 1894. in jih tudi razumel ter se jim popolnoma podvržem; na dalje.

2.) Da sem uzorce razpisanih predmetov natančno ogledal in se natančno poučil, iz kakega materiala in kako so narejeni.

Za natančno izpolnitev svoje obljube jamčim s petodstotno varščino goldinarjev obstoječo iz (gotovine, vrednostnih papirjev, listin), ki odgovarja zalagalnej vrednosti gld. . . kr., katera se je kakor potrjuje v posebnem kuvertu hkrati doposlani depozitni list, uplačala pri vojaški blagajnici (vplačevalnici) v

Priložen je uradni odlok s prošnjo za pridobitev spričevala o solidnosti in zalagalni zmožnosti.

N dne 1894.

(Lastnoročni podpis [ime in priimek] ponudnika odnosno ime tvrdke, kakor je protokolovana pri trgovinskem sodišči.)

Formular za kouvrt ponudbe.

Na

c. in kr. državno vojno ministerstvo

na

Dunaji.

Ponudba I. I. za zalaganje oblačilnih in opravnih potrebščin vsled razglaša odd. 13. št. 1988 iz l. 1894.

Formular za kouvrt za varščino.

Na

c. in kr. državno vojno ministerstvo

na

Dunaji.

Depozitni list o gld. . . kr. (gotovine, vrednostnih papirjev, listin) k ponudbi I. I. glede zalaganja oblačilnih in opravnih potrebščin vsled razglaša odd. 13. št. 1988 z l. 1894.

Seznam

predmetov, kateri se imajo zagotoviti.

Množina	Nazvanje	Cene so ponu- nudi za	Množina	Nazvanje	Cene so ponu- nudi za		
1800	garnitur	kožušnih ovratnikov in rokavnih obšivov za dragonske kožuhe	garnitur	8700	metrov	vrvic za čake razvodnikov	meter
100	"	kožušnih podšivov za dragonske kožuhe	"	47000	"	vrvic za ogerske suknene hlače	"
80	"	kožušnih podklad za kožušne ulanke	"	35900	"	štirioglatih vrvic za atile	"
800	"	kožušnih ovratnikov in rokavnih obšivov za kožušne ulanke	"	1900	"	podvez za čizme	"
1050	"	kožušnih okrajkov za atile } v kožah	"	4500	komadov	vrvic za obešanje signalnih rogov	komad
380	"	poklad } sestavljene	"	4900	"	" " " samokresov brez kaveljev	"
720	parov	neadjustovanih podlog za sedla iz klobu- čine	parov	3300	"	travnatozelenih strelskih počastil	"
300	"	čevljev iz klobučine	"	2200	"	temnozelenih krmilarskih počastil	"
56500	komadov	adjustovanih čak za pešce, brez traku, orla in rože	komad	3400	dvanaajstorič	rožic za atile	dvanaajstorič
4100	"	adjustovanih klobukov za lovce, brez traku, glavne vrvice, emblema in brez peresnega čopa	"	3400	komadov	pramov za kožušne ulanke	komad
7700	"	fesov s kiticami (4 prve, 38 druge, 5828 tretje in 1830 četrte velikostne vrste)	"	9800	"	vrvičnih okrasov za husarske čake	"
200	"	kitic za fese	"	5000	"	vrvic za klobuke lovcev	"
320	"	cesarsko rumenih ulanskih čapk brez	"	39200	garnitur	modrosivih petelj za plašče	garnitura
170	"	temno zelenih orla, z luskina-	"	4400	"	rujavih	"
200	"	hroščev rudečih stimi trakovi,	"	32400	komadov	portepée-jev za peštvo	komad
1000	"	temno modrih brez čopa iz	"	13900	"	portepée-jev za konjico z usnjatimi obročki	"
190	"	svetlo modrih konjske žime	"	2250	parov	stremenov	par
420	"	hroščev rudečih adjustovanih husar-	"	1600	komadov	žval brez podbradič in kaveljev	komad
690	"	belih skih čak, brez orla,	"	400	"	podbradič brez kaveljev	"
60	"	temno modrih brez rože, brez čopa	"	1100	"	desno } stranskih podbradičnih	"
450	"	svetlo modrih iz konjske žime in	"	1200	"	levo } kaveljev	"
300	"	pepelato sivih brez vrvic, okrasa	"	4900	"	nepokositrenih klestic	"
750	"	obrobkov obodčevih	"	6000	"	" hlevnih podvodcev brez pod-	"
450	"	grebenschkih pokrovov	"	5700	"	pon	"
340	"	grebenschkih šin	"	13400	"	lopat za pešce s toporiščem	"
800	"	orlov	"	2200	"	česal brez ročnih jermenov	"
660	parov	stranskih vilic	"	2200	"	vodnih majolik*	"
650	"	adjustovanih luskinih trakov	"	6700	"	kuhalnega posodja po dva moža za	"
1150	komadov	konjskožimastih čopnih	"	12900	"	kuhalnega posodja po dva moža za	"
1700	"	veržic	"	480	"	peštvo brez pokrova	"
120	parov	orlov brez številke	"	121000	"	pokrovov h kuhlalnemu posodju za in-	"
50	komadov	adjustovanih luskinih trakov	"	700	"	fanterijo*	"
49500	"	obodčevih obrobkov	"	60	"	kaserol h kuhlalnemu posodju infanterije*	"
9300	"	orlov za infanterijske čake brez številke	"	160	"	jedičnih šalic s pokrovom*	"
270	"	" " artilerijske	"	5000	"	kozarčkov za kavne porcije	"
1500	"	" s številko za husarske čake	"	1270	"	častniških vojnih kuhinj za 6 oseb	"
51000	"	rož za infanterijske čake	"	3200	parov	latern z nosilno zagvozdo 11 mm.	"
2300	"	" husarske čake	"	5500	komadov	vojaških čutar iz posteklenjene železne	"
14000	"	številke ali pismenk iz pakfonga	"	50	"	pločevine s probkovim zamaškom	"
3900	"	oklepni veržic z levovimi glavami	"	100	"	in vrvico	"
1800	"	emblemov za lovske klobuke s številko	"	4600	"	adjustovanih mesingastih bobnov z vijaki	"
900	"	" s orlom	"	1840	"	brez kičkov (novi vzorec)	"
68500	"	držal za naboje	"	770	"	obkovanih bobenskih kičkov	par
60	"	znamenj za telegrafiste	"	100	"	kož	komad
600	"	artilerijsko strelskih počastil	"	2320	"	obročev (novi vzorec)	"
2300	"	konjsko strelskih počastil	"	330	"	kotnih obročev	"
700	"	kovinskih delavskih počastil	"	460	"	strun	"
42100	"	zaponk za pasove	"	2700	"	napenjal, palčic z vijaki (novi vzorec)	"
7000	"	mesingastih kapselnov za legitim. liste	"	17900	"	dvojnih tulov za medij za kičke	"
4400	"	črnih } z rožami za topništvo	"	41000	metrov	obešalnih kaveljčkov (podp. kaveljč.)	"
190	"	rudečih } čopov	"	650	komadov	kompanijskih signalnih rogov z ustnikom	"
5100	"	črnih } za husarje	"	6300	"	batalijonskih	"
80	"	rudečih } konjske žime	"	6300	"	ustnikov za signalne roge	"
2200	"	črnih } z rožami za ulance.	"	2400	"	pičnih vrvij	"
40	"	rudečih } z rožami za ulance.	"	22100	"	okrilj za roke k puški repetirki	"
3500	"	peresnih čopov za lovske klobuke	"	3900	garnitur	motovznih pasov za tornister z naboji	meter
5000	"	naskočnih trakov s zaponkami za čake	"	750	komadov	nosilnih pasov za kuh. posodje po 5 mož	komad
76000	dvanaajstorič	velikih } gladkih	dvanaajstorič	1280	"	binceljev	"
35500	"	malih } rumenih	"	1500	"	veder za napajanje	"
72000	"	velikih } gladkih	"	1030	"	okovanih konjskih količev	"
32000	"	malih } belih	"	840	"	konjskih krtač brez ročnih jermenov	"
29000	"	velikih } rumenih gumb iz kovine s	"	3600	kgr.	sedlinega sedalnega usnja v surovih go-	garnitura
12000	"	malih } številkami	"	600	"	vejih kožah izrisane	komad
5700	"	velikih } rumenih gumb iz kovine za	"	3300000	komadov	sedel z jeklenimi kobalji (1) vel. vrste**	"
500	"	malih } ulance	"	61000	parov	" " " " (2) " " "	"
7400	"	velikih } belih gumb iz kovine za ulance	"	2900	komadov	" " " " (3) " " "	"
200	"	malih } oliv iz kovi za husarske	"	4300	"	" " " " (4) " " "	"
1000	"	belih } atile	"	2000	"	" " " " (5) " " "	"
1800	"	črnih ovratnic brez suknicev	komad	2100	"	lesenih cvekov za cevle (lahke)	1 kgr.
292000	komadov	usnjenih rokavic	par	250	"	" " " " (usnjene)	"
45000	parov	volnenih rokavic	par	2500	"	železnih cvekov za podplate	1000 komadov
151200	metrov	port za čake narednikov	meter	8200	parov	starovrstnih železnih opetnic s cveki	par
9400	"	" " " korporalov	"	5700	"	črnolakovanih vrtilnih zaponk s trnom,	komad
1150	"	naredniških distinkcijskih portic iz svile	"	230	komadov	manjših k tornistru M. 1888	"
13800	"	z napuščem	"	500	"	črnolakovanih vrtilnih zaponk s trkom	"
17100	"	naredniških distinkcijskih portic iz svile	"	500	"	večjih k tornistru M. 1888	"
7700	"	svilnatih pramov za prostovoljce	"	200	"	črnolakovanih natezalnih škarpcev k tor-	"
600	"	hruščev rudečih portic za častniške sluge	"	2100	"	nistru	"
50	komadov	port k sabljinim pasovom (za podč. voj-	komad	250	"	pokositrenih igel k telečakom	"
2100	garnitur	sabljinih pasov } geog. zavoda	garnitura	650	"	obešalnih kaveljčkov k sabljinim pasovom	"
5800	"	vrvic za obešanje k atilam	"	2500	"	za moštvo okonjenih baterij	"
4300	"	vrvic za kožušne suknje, temno črne,	"	8200	parov	kaveljčkov h jermenom za rep. karabinko	"
10600	komadov	obešanje in kožuš. ulankam/svetlo modre	komad	5700	"	kaveljčkov h vrvicam za obešanje re-	"
		naramnih petelj za kožušne suknje	komad	230	komadov	volverjev	"

* Predno se pokositrijo, pregledujejo se v etablisementu izdelovalca od organov dotičnih monturnih zalagališč.

** Sedla in jeklene kobalje je oddati nelakovane, na kar se je ozirati pri stavljanji ponudbe.

Na Dunaji, dne 30. septembra 1894.